

La Humanitat

Any II : Núm. 231
Barcelona, dimarts, 4 d'octubre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. :: Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

El conflicte xino-japonès

La S. de N. publica l'informe Lytton

Ginebra. — La Societat de les Nacions ha fet públic l'informe de la Comissió Lytton, informe els aspectes més interessants del qual pertanyen a l'autonomia de l'Estat manxú i a la retirada de les tropes japoneses de Manxúria.

Potser el punt culminant de l'informe sigui la recomanació de convocar, el més aviat possible, una "Conferència consultiva", destinada a resoldre ràpidament el conflicte xino-japonès a Manxúria, Conferència que tindria com a caràcter condicional la prèvia adaptació per part del Japó i Xina dels punts proposats per a ésser discutits, i que d'acord amb l'informe de la Comissió Lytton, haurien d'ésser els següents:

1. Complacibilitat dels interessos d'ambdós països a Manxúria.
2. Examen dels interessos de Rússia a Manxúria.
3. Adaptació de les solucions a les previsions del Pacte Kellogg.
4. Reconeixement dels interessos japonesos a Manxúria.
5. Establiment d'un nou Tractat entre el Japó i Xina.
6. Previsions eficaces per a resoldre els conflictes en l'esdevenidor.
7. Autonomia manxú.
8. Ordre i seguretat interiors contra les agressions exteriors.
9. Estimul de les relacions econòmiques entre Xina i Japó.
10. Cooperació internacional en la reconstrucció de Xina.

LA LLUITA CONTRA L'ATUR FORÇOS

Owen Young, creu en l'eficàcia de la setmana de cinc dies

Nova York. — En un míting femení celebrat en aquesta capital, Mr. Owen Young ha pronunciat un important discurs sobre els moments actuals de la humanitat.

Diu l'orador que l'atur forçós, que és actualment un dels majors problemes que pesen sobre el país, pot ésser reduït notablement instituint la jornada de manys, eliminació absoluta dels nens en el treball, etc.

Diversos dels principals industrials dels Estats Units han acceptat ja la setmana de cinc dies, o sigui de 40 hores. Entre aquests es troben la General Motors, la Standard Oil de Nova Jersey, Corporation Ei, Dupont, etc.

En la majoria dels casos no han estat reduïts els sous.

Constitueix excepció en les fàbriques Ford, les quals han anunciat el nou salari mínim de 16 xelins diaris, que reemplaça el salari d'una lliura diària amb el qual Mr. Ford sorprengué el món industrial fa divuit anys.

El canvi de propietat de «El Sol» i «La Voz»

Madrid, 4. — "El Socialista" diu que ahir s'efectuà el canvi de propietat dels diaris "El Sol" i "La Voz".

Per la seva part "El Sol" dona la notícia en els següents termes:

"Los señores Serafin Romeu e Ignacio Herrero han traspasado a los señores José María Rovira, Amos Salvador, Felipe Cos y Ramón María Tenreiro las acciones que poseían en la sociedad propietaria de "El Sol" y "La Voz"."

LA TEMPORADA DELS BOLETS

A Barcelona s'han consumit en un dia vint mil quilos de rovellons

Ens trobem en plena temporada boletaire. Aquest any, el règim de pluges ha facilitat molt la bona collita i tots els diumenges i els dies feiners — encara que aquests menys — els tramvies que condueixen a les muntanyes properes van plens de gent que cerca en la "caça" dels bolets una distracció, ensems que material per a condimentar un plat ideal per pocs

diners. Els diumenges, per damunt de tot, la gentada és immensa i des de les cinc del matí és ja impossible viure a la barriada de Gràcia, tant és el soroll que mouen les colles que van a la recerca del bolet. Per una estadística ens seria un xic difícil puix que no hi ha un control possible. Però hem cercat en un comerciant en bolets unes dades que puguin servir per a fer un càlcul aproximat als nostres llegidors.

—Els bolets que es venen al mercat —ha començat dient-nos— provenen gairebé tots de Guardiola, de la Vall de Ribes, de Berga, Cardanyals, Sant Joan de les Abadeses... També se'n porten de Castella, Valladolid i Arnedillo.

—Se'n venen molts?
—En un dia s'han venut a Barcelona unes dues mil caixes, cada una d'elles de 10 quilos, que són en un total de vint mil quilos.

—Sí que és una quantitat respectable...
—Molt, molt, no li diré més que un sol comerciant en vengué el sol sis-centes vint-i-cinc caixes.

—Quin preu mitjaner tenen?
—El preu oscilla entre vint i vint-i-cinc pessetes els deu quilos, o sia uns deu rals el quilo.

—Quant dura l'època del bolet?
—Des de primers de setembre fins a fi de novembre, encara que el moment fort és ara.

—Es venen tots a Barcelona, aquests bolets?
—La major part sí, però venen compradors de Valls, Mataró, Manresa, Sabadell...

—Quina classe de bolet és la que més es ven?
—A Catalunya, el bolet que té més acceptació i que venem en majoria és el "rovelló".

—I no en vénen per altres viaranyes, de bolets?
—Cal comptar els que porten els pagesos cada dia que vénen a vendre als mercats. Un cistell o dos no els treu ningú i això representa un grapat de quilos al cap del dia.

Heus ací que el bolet, producte de la tardor, compta a Barcelona amb un nucli intensíssim de gent que els plauen molt. Veritat, llegidor que tu també ets un d'aquells?

El monstre de Massachusetts, ha mort a la presó

Boston. — Anuncien la mort de Jesse H. Pomeroy, dit "el monstre de Massachusetts" a l'edat setanta-i-un anys; en fela cinquanta sis que era a la presó. Va ésser condemnat a mort per haver donat mort a molts infants, després d'haver-los torturat. La pena li va ésser conmutada, perquè les seves facultats mentals el varen fer irresponsable.

Durant la seva reclusió va estudiar l'anglès i podia parlar-ne sis correctament.

La Lliga. — Sí, ja ho veig que el ninot és vell i té les molles gastades, però no en tinc d'altres.

LA GUILLOTINA

A França, sembla que el «procediment» va camí d'una altra època activíssima

París, 4. — Després de l'execució de Paul Gorgulof, el rus assassí del President Paul Doumer, es va témer fonamentadament que la seva mort resultaria perjudicial per a altres reus condemnats a la darrera pena, i en efecte, després del 14 de setembre, data en què fou guillotinat Gorgulof, han caigut dos caps més.

Ara s'anuncien noves execucions, que confirmen aquells presentiments, originats pel precedent sentat per l'actual president, senyor Lebrun, denegant l'indult de l'assassí del seu predecessor.

Malgrat d'haver transcorregut 50 dies des de la condemna a mort de Gorgulof, fins la seva execució, se'ns ha fet observar per personalitat ben imposada en aquestes qüestions, que el cas Gorgulof és extraordinari perquè de quaranta anys a aquesta part, sempre ha transcorregut major temps entre el dictat de la sentència a mort i l'execució.

Caserío, l'allí assassí del president Sadi Carnot, condemnat a mort l'agost de 1894, fou executat tretze dies després, però en els altres casos, cap reu ha estat executat almenys fins seixanta dies després d'haver estat dictada la sentència.

Des de l'època napoleònica ha anat augmentant sensiblement el període que els reus han hagut de passar a les cel·les carcelàries abans de pujar al cadafalç.

En 1804 foren condemnats a mort dos moneders falsos. La condemna fou dictada el 21 de febrer i executada el 23 del mateix mes. Anys després s'augmentà el dit període a 15 dies i després a un mes.

Aquest any, sols en el mes de juliol, hi hagué a França quatre execucions capitals, totes elles després dels quatre mesos de la sentència.

Quatre reus que foren condemnats a la guillotina en maig i juny darrers, encara esperen l'hora fatídica a menys que se'ls concedeixi l'indult, cosa poc probable.

Es creença general, que a França es conforma sempre el cap de l'Estat amb les conclusions de la Comissió de Gràcia; però no és així, doncs amb molta freqüència el president de la República no es deixa influenciar per la Comissió. Sobretot en alguns processos sensacionals, el President estudia personalment l'estat abans de decidir en conseqüència. Doumer, per exemple, indultà l'assassí Laget en contra de l'opinió de la Comissió i Loubet envià a Vacher a la guillotina, contra l'opinió del Procurador general de la República.

El President Fallières, instaurà el sistema de l'indult sistemàtic i durant el seu mandat no s'efectuà cap execució. Adhuc es posà en front d'una gran part del poble francès, quan aquest exigia l'execució d'un odiós assassí com Soleilland. Quan la multitud de París va saber que Soleilland havia estat indultat de la pena de mort es llançà al carrer pres de gran indignació, s'estacionà davant l'Elisi demanant la pena capital i hi hagué d'intervenir la tropa per tal d'aclarir-la.

Raymond Poincaré, durant tot el període de la seva presidència, renuncià al dret de concedir l'indult i marxaren a la guillotina tots els condemnats a mort.

Els Presidents Millerand i Deschanel, en menys de quatre anys, enviaren a la guillotina 150 caps, encara que moltes execucions — més de la meitat — no s'haguessin portat a cap si ambdós presidents haguessin escoltat els consells de les Comissions d'indult.

A França, la gràcia presidencial, pot arribar en el darrer moment abans de l'execució. En el record de tots els francesos està el cas següent: el 9 d'abril de 1919 havien d'ésser executats dos italians desertors i assassins anomenats Sacco i Sannazaro. Al darrer moment, el defensor de Sacco, valent-se d'una declaració feta "in extremis" per Sannazaro, obtingué del Procurador General que l'execució fos suspesa momentàniament. Es telefonà immediatament al senyor Poincaré, que es trobava al Palau presidencial de l'Elisi descansant. Es despertà el President i concedí l'indult.

Quan Sacco, que es trobava en mans del botxí que li estava afaitant el clatell, va saber que li havia salvat la vida, experimentà tal commoció que perdé el coneixement i hagué d'ésser conduït a l'infermeria de la presó mentre el cap del seu company, Sannazaro, queia al cadafalç de la guillotina.

AL PAIS DE LES SORPRESES

Un senyor, una senyora, un perruquer i un fabricant d'automòbils

Nova York. — Un ric negociant de Nova York, Mr. Leepmann, va demanar el divorci, amb el pretext que la seva dona s'havia fet tenir els cabells rojos, i que no reconeixent-la no podia continuar la vida marital. El tribunal va donar-li la raó i el divorci va ésser pronunciat.

Aleshores, Mrs. Leepmann, va intentar un procés contra el perruquer, perquè ella volia tenir-se en color bronze i fou per aquesta equivocació que el perruquer va destruir la pau de la seva llar. Aquest cop, encara, el tribunal va ésser complaent i va donar la raó a Mrs. Leepmann, que guanyà el procés.

El divertit de la història és que Mrs. Leepmann, al damunt de la qual va caure una popularitat formidable, va ésser demanada en matrimoni i va casar-se immediatament, amb un fabricant d'automòbils que va caure enamorat, com tocat per un llamp, d'aquells cabells color de panotxa de blat de moro.

La guineu. — Cal desarmar. Els gossos de guarda impedeixen la pau universal.

(Dibuix de "Raemaekers".)